

Sygn. akt: I C 380/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Waclaw
Protokolant:	sekretarz sądowy Joanna Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2018 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **z siedzibą w W.**

przeciwko J. R. i H. R.

o zapłatę

I. umarza postępowanie co do kwoty 2 460 zł;

II. w pozostałej części oddala powództwo;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanych kwotę 5 417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 380/17

UZASADNIENIE

(...) **z siedzibą w W.** żądał w EPU od pozwanych J. R. i H. R. łącznie kwoty 109 660,44 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty i kosztami procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że na podstawie umowy cesji nabył od (...)S.A. wierzytelność z tytułu umowy kredytu, jaką pozwani zawarli z poprzednikiem tego banku w dniu 22 11 2013 r.

Po stwierdzeniu braku podstaw do wydania nakazu w EPU i przekazaniu sprawy zgodnie z właściwością ogólną powodowy fundusz podtrzymał swoje stanowisko w pozwie. (k. 13 i nast.)

W pozwie powód wskazał, iż saldo zadłużenia z umowy wynosi równowartość kwoty dochodzonej pozwem, przy czym powód dochodzi całego wymagalnego zadłużenia, na które składa się:

- 99 019,53 zł tytułem należności głównej (niespłaconego kapitału) z zaciągniętego kredytu,

oraz:

a) 9337,39 zł tytułem odsetek karnych naliczonych przez poprzednika prawnego powoda do dnia cesji

- b) 439,69 zł tytułem odsetek umownych naliczonych przez poprzednika prawnego powoda ujętej w cesji ,
- c) 596,83 zł tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych przez powoda od dnia zakończenia naliczania odsetek przez Bank kredytujący do dnia poprzedzającego złożenie pozwu.
- d) 267 zł tytułem kosztów obsługi naliczonych przez poprzedniego wierzyciela.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 2 czerwca.2017 r. powództwo uwzględniono w całości. (k.123)

Nakaz ten utracił moc wskutek sprzeciwów pozwanych, którzy wnieśli o „odrzućcie pozwu w całości”, zarzucając powodowi „błędy w naliczeniach” i „błędy proceduralne w pozwie”

W dalszej kolejności pozwani podnieśli zarzut przedawnienia, a także, iż:

- a) powód nie ma legitymacji czynnej do dochodzenia wierzytelności, gdyż nie wykazał jej nabycia.
- b) powód nie udowodnił roszczenia, bowiem nie jego poprzednik prawny nie wzywał pozwanych do zapłaty, nie wypowiedział też kredytu, co sprawia, że roszczenie jest przedwczesne (rozprawa k. 218 v)

W odpowiedzi na zarządzenie Sądu zobowiązujące do złożenia stosownych wniosków dowodowych na okoliczność właściwego, zgodnego z umową wypowiedzenia umowy (łącznie z jego prawidłowym doręczeniem) a także kompleksowego i całościowego rozliczenia wpłat w kontekście podstaw do wypowiedzenia powodowy (...)podtrzymał żądanie pozwu i przedstawił kopię przedsądowego wezwania do zapłaty z dnia 2 12 2016 r. jedynie do pozwanej (k.228) oraz kopię odbioru przez nią wezwania (k. 229-230), nadto zestawienie wpłat pozwanych (k 231).

Ponadto podniósł, że:

- a) zarzut przedawnienia nie zasługuje na uwzględnienie
- b) pozwani obowiązani byli uiszczać spłaty w miesięcznych kwotach po 1858,24 zł, łącznie 120 rat kapitałowo odsetkowych, przy czym spłacali kredyt w ratach niższych niż ustalone umową.
- c) ostatnią ratą przed wypowiedzeniem była wpłacona w dniu 9 września 2015 r. kwota 1500,- zł.
- d) roszczenie powoda stało się wymagalne pomiędzy 21 października 2015 r. a datą doręczenia przedsądowego wezwania do zapłaty tj. 1 marca 2016 r..

(pismo k. 226 -227)

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 21 11 2013 r. (...) S.A. z siedzibą w G. i pozwani zawarli umowę kredytu, częściowo na spłatę zobowiązań finansowych.

Całkowita kwota kredytu wyniosła 110 648,95 zł, całkowity koszt kredytu 117 871,03 zł, natomiast całkowita kwota do zapłaty 222 987,53 zł.

(bezsporne, § 4 umowy – k. 15).

Kredyt został zrealizowany zgodnie z umową tj. w przeważającej części na spłatę istniejących zobowiązań pozwanych, w części zaś, tj. w kwocie 200,- zł wypłacony w formie czeku gotówkowego. (bezsporne, § 1 umowy j.w.).

W myśl § 7 umowy spłata kredytu miała nastąpić w 120 ratach, kapitałowo- odsetkowych, miesięcznych, płatnych 21. dnia każdego miesiąca, począwszy od 23 12 2013 r., w wysokości 1858,24 zł każda (za wyjątkiem ostatniej wyrównującej w kwocie 1856,97 zł.

Zgodnie z § 12 umowy bank mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia w razie m.in. niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu, zaś zgodnie z § 9 umowy skutkiem popadnięcia przez kredytobiorcę w zaległość było prawo do wypowiedzenia zgodnie z postanowieniami umowy. (k. 16 umowy jw.)

Wypowiedzenie umowy zgodnie z § 12 miało formę pisemną , listem poleconym.

Pozwani spłacali raty kredytu do września roku 2015 r. w miarę regularnie, choć nie pełnych wysokościach, co spowodowało pewną zaległość. (okol. niezaprzeczona, zestawienie powoda k. 231).

Wezwaniem z dnia 16 02 2016 r. (...)jako następca kredytobiorcy wezwał jedynie pozwaną do zapłaty kwoty 101 522,97 tytułem „wymagalnego zadłużenia” bez powołania się na jakiegokolwiek wypowiedzenie wystosowane wobec kredytobiorców. (okol. niezaprz. k. 228-230)

Umową z dnia 22 12 2016 r. (...)S.A. w W., który – jak wynika odpisu pełnego z Krajowego Rejestru Sądowego (k. 112 akt) - przejął kredytujący (...)S.A. w W.), zawarł z powodem umowę sprzedaży wierzytelności, którą objęto również ujawnione w wykazie wierzytelności zadłużenie pozwanych z umowy o numerze odpowiadającym numerowi wskazanej wcześniej umowy o kredy (k. 30 i nast.).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo ostatecznie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej przy tym kolejności i dla porządku wskazać należy, że podstawą faktyczną żądania pozwu, wyznaczającą zakres ustaleń i rozważań koniecznych dla rozstrzygnięcia o jego zasadności, jest twierdzenie powoda o nabyciu wierzytelności z umowy kredytowej, którą jego poprzednik prawny miał skutecznie wypowiedzieć, a co dalej miało skutkować postawieniem w stan wymagalności całego niespłaconego zadłużenia z tytułu udzielonego pozwanym kredytu wraz z jego należnościami ubocznymi w postaci odsetek i kosztów.

Poza sporem przy tym pomiędzy stronami pozostawało to, że pozwani zawarli umowę kredytową z bankiem, który był poprzednikiem prawnym banku, od którego powód miał kupić wierzytelności z tej umowy, jak również to, że pozwani uzyskali zgodnie z umową środki z kredytu oraz spłacali jego raty przynajmniej do września 2015 r.

W związku z tym, że strona pozwana kwestionowała zarówno skuteczność nabycia wierzytelności, jak i jej wymagalność oraz wysokość zaległości w całości, dla uwzględnienia powództwa konieczne było wykazanie przede wszystkim skuteczności umowy cesji wierzytelności, oraz jednocześnie skuteczności wypowiedzenia umowy kredytowej i wysokości zadłużenia pozostałego do spłaty z tego tytułu. Ciężar dowodu tych okoliczności, zgodnie z art. 6 Kodeksu cywilnego (k.c.), spoczywał przy tym na powodzie, który wywodził z nich swoje roszczenie. Dopiero w dalszej kolejności aktualnym stałoby się rozpatrywanie innych zarzutów, np. badanie faktycznego rozmiaru zadłużenia pozwanych czy ewentualnego przedawnienia .

Odnosząc się w pierwszej kolejności do skuteczności nabycia przez powoda wierzytelności zauważyć trzeba, że zgodnie z art. 129 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego (k.p.c.) dopuszczalne jest złożenie zamiast oryginału dokumentu jego odpisu - pod warunkiem poświadczenia jego zgodności z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego np. adwokatem lub radcą prawnym. Powód przedstawił do akt sprawy odpis umowy cesji wraz z aneksem i wyciągiem z wykazu sprzedawanych wierzytelności w części dotyczącej pozwanych, a odpis tych dokumentów poświadczył jego pełnomocnik procesowy będąca radcą prawnym (por. k. 30 i nast.).

Odpisy tych dokumentów oraz pełnomocnictw nie budzą wątpliwości lub zastrzeżeń co do zgodności z prawem, ważności i skuteczności, zwłaszcza w świetle przepisów regulujących umowę cesji (art. 509 i nas. Kodeksu cywilnego - k.c.). W konsekwencji należało uznać, że powód co do zasady skutecznie i ważnie nabył wierzytelności objęte umową w tym objętą pozwem od poprzedniego wierzyciela pozwanych, co daje mu formalnie legitymację do jej dochodzenia roszczenia wobec pozwanych w niniejszej sprawie.

Inną rzeczą jest natomiast to, czy nabywana wierzytelność istnieje i w jakiej wysokości, zwłaszcza w świetle § 6 ust 5 umowy cesji, gdzie wprost wskazano, że może zaistnieć sytuacja, w której przelewana na powoda wierzytelność z tytułu należności głównej nie istnieje, a nadto w świetle zarzutu braku skutecznego wypowiedzenia a tym samym wymagalności całego zadłużenia.

Koniecznym zatem w tej sytuacji stało się z uwagi na stanowisko stron ustalenie, czy zaistniały przesłanki wypowiedzenia umowy kredytowej i czy dokonano tego wypowiedzenia skutecznie.

W tym miejscu ponownie należy jednak wskazać, że ciężar dowodu dokonania wypowiedzenia i jego skuteczności spoczywał zgodnie z art. 6 k.c. na powodzie. Z uwagi na wzmiankowane zapisy umowy, na podstawie której powód nabył wierzytelność, Sąd zobowiązał pełnomocnika powoda do przedstawienia stosownych dowodów w tej mierze.

Choć wezwano stronę pozwaną do udokumentowania faktu skutecznego wypowiedzenia umowy, pozwany pomimo deklaracji, iż takie wypowiedzenie miało miejsce (pozwany nawiązywał do tej czynności m.in. w pismach procesowych - por. k. 226) jakiegokolwiek dokumentu na tę okoliczność nie przedstawił.

W ocenie Sądu właściwie już taki procesowy stan rzeczy w świetle powołanego art. 6 kc winien zamykać wszelkie rozważania dotyczące zaistnienia podstaw faktycznych jak i prawnych dla dochodzonego pozwem żądania.

Podsumowując, brak udowodnienia wypowiedzenia w sytuacji jego zakwestionowania, pociąga za sobą brak udowodnienia wymagalności całego kredytu i tym samym bezzasadność żądania w granicach podstawy faktycznej powództwa.

Ta ostatnia bowiem zasadza się na fakcie sprzedaży wymagalnej na dzień 29 11 2015 r. wierzytelności w kwocie 109 063,61 zł, która to ma się w istocie nijak do faktycznego zestawienia wpłat i bieżącego stanu wymagalnych zaległości pozwanych, jeśli przyjąć, iż do wypowiedzenia nie doszło.

Wynika to wprost z wyniku prostego skądinąd przemnożenia kwoty miesięcznej raty 1858,24 zł przez 24 tj. ilość miesięcy od daty płatności pierwszej raty tj. 23 12 2013 r. do 23 listopada 2015 r., który to wynik zamyka się kwotą 44597,76 zł, i która to jest niepomiaralnie mniejsza od będącej przedmiotem przelewu i dochodzonej pozwem. Należy tu mieć na dodatkowo na względzie fakt, iż pozwani wpłacali w tym okresie raty wyszczególnione jak na k. 231, co odpowiednio umniejsza efektywne bieżące zadłużenie z kredytu, i co jedynie wzmacnia przedstawioną wyżej argumentację odnośnie do tego, iż sprzedaż „wymagalnej” wierzytelności w kwocie określonej umową była w całości (lub praktycznie w całości) czynnością prawną „pustą” z punktu widzenia prawa rzeczowego (do sprzedaży praw stosuje się odpowiednio przepisy do sprzedaży rzeczy) i obligacyjnego.

Skoro zatem żądanie powoda opierało się na twierdzeniu o skutecznym wypowiedzeniu umowy i jego skutkach, czyli wymagalności całego niespłaconego kredytu z odsetkami i innymi należnościami z nim związanymi oraz nabyciu wynikłej stąd wierzytelności, brak udowodnienia twierdzeń odnośnie do wypowiedzenia przesądza o tym, że nabycie tak określonej wierzytelności nie było możliwe, co czyni powództwo bezzasadnym w całości.

Powyższy wniosek czyni jednocześnie zbędnym odnoszenie się do pozostałych argumentów stron przedstawianych w sprawie w szczególności co do np. aktualnej wysokości zadłużenia pozwanego, czy ewentualnego przedawnienia .

Powtórzyć bowiem należy, iż w świetle twierdzeń powoda i przedłożonych wyciągów takie zadłużenie niewątpliwie istnieje, niemniej powód nie dochodził jego zapłaty z powołaniem na uchybienie w płatnościach poszczególnych rat

i nabycie wierzytelności w tym zakresie, lecz przywoływał inną podstawę faktyczną, jaką miało być wypowiedzenie umowy.

Z przytoczonych względów powództwo oddalono w całości, jako pozbawione udowodnionych podstaw faktycznych (pkt I sentencji wyroku).

Zgodnie z art. 98 k.p.c. strona przegrywająca proces jest obowiązana do zwrotu jego kosztów na rzecz strony wygrywającej. Z uwagi na oddalenie powództwa, na rzecz pozwanego, jako strony wygrywającej, w pkt II sentencji wyroku zasądzono zatem zwrot kosztów od powoda. Koszty te obejmowały wynagrodzenie pełnomocnika powoda (radcy prawnej) ustalone w stawce minimalnej wynikającej z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804).

Sąd nie znalazł przy tym wystarczających podstaw do zwiększenia tej stawki z uwagi na brak stawiennictwa pełnomocnika na niektórych terminach rozprawy oraz nakład pracy niezbędnej do wyjaśnienia sprawy.